Проект

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДАНЪЦИТЕ ВЪРХУ ДОХОДИТЕ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ЛИЦА

(обн., ДВ, бр. 95 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 52, 64 и 113 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., бр. 25, 32, 35, 41, 82, 95 и 99 от 2009 г., бр. 16, 49, 94 и 100 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51 и 99 от 2011 г., бр. 40, 81 и 94 от 2012 г., бр. 23, 66, 100 и 109 от 2013 г., бр. 1, 53, 98, 105 и 107 от 2014 г., бр. 12, 22, 61, 79 и 95 от 2015 г., бр. 32, 74, 75, 97 и 98 от 2016 г., бр. 58, 63 и 97 от 2017 г., бр. 15, 98, 102 и 105 от 2018 г., бр. 24, 79, 96 и 101 от 2019 г., бр. 14, 18, 28, 38, 60 и 104 от 2020 г., бр. 14 от 2021 г., бр. 14, 17, 52, 100 и 102 от 2022 г., бр. 106 от 2023 г., бр. 70 от 2024 г., бр. 26, 54, 97 и 113 от 2025 г., бр. 30 и 85 от 2026 г.)

§ 1. В чл. 21 в основния текст думите „и 22г“ се заменят с „22г и 22ж“.

§ 2. В чл. 22в, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В т. 1 думите „двеста лв.“ се заменят с „5 000 евро“;
2. В т. 2 думите „четиристотин лв.“ се заменят с „8 000 евро“;
3. В т. 3 думите „шестстотин лв.“ се заменят с „11 000 евро“.

§ 3. В чл. 22г, ал. 1 думите „2000 лв.“ се заменят с 10 000 евро.

§ 4. Създава се чл. 22г[1]:

„Авансово ползване на данъчното облекчение за деца и за деца с увреждания

Чл. 22г[1] (1) Данъчните облекчения по чл. 22в и 22г могат да се ползват и авансово чрез:

1. намаляване на месечната данъчна основа за доходи от трудови правоотношения след прилагане на чл. 42, ал. 3 със следните суми:

а) за едно ненавършило пълнолетие дете – в размер на 416,67 евро;

б) за две ненавършили пълнолетие деца – в размер на 666,67 евро;

в) за три и повече ненавършили пълнолетие деца – в размер на 916,67 евро;

г) за дете с 50 и с над 50 на сто вид и степен на увреждане – в размер 833,33 евро.

2. намаляване на размера на дължимия авансов данък в случаите на авансово облагане по чл. 43 и 44 за първо – трето тримесечие до размера на дължимия авансов данък, но не повече от:

а) за едно ненавършило пълнолетие дете – 125 евро;

б) за две ненавършили пълнолетие деца – 200 евро;

в) за три и повече ненавършили пълнолетие деца – 275 евро;

г) за дете с 50 и с над 50 на сто вид и степен на увреждане - 250 евро.

(2) Работникът/служителят еднократно избира да приложи авансово ползване на данъчно облекчение по ал. 1, т. 1 чрез предоставяне на писмена декларация пред работодателя, с която декларира, че:

1. за прилагане на съответното данъчно облекчение са изпълнени условията, предвидени в чл. 22в и/или 22г;

2. другият родител, съответно другият приемен родител, близък или роднина, няма да ползва авансово намалението за съответната данъчна година;

3. работникът/служителят няма да ползва данъчното облекчение при друг работодател.

(3) Данъчното облекчение по чл. 22в и/или чл. 22г се ползва авансово по реда на ал. 1, т. 1 до размера на месечната данъчна основа, определена по реда на чл. 42, ал. 1 – 3.

(4) При прилагане на ал. 1, т. 1 и за целите на чл. 42, ал. 4 месечната данъчна основа по чл. 42, ал. 3 се намалява и със съответните суми по ал. 1, т. 1 при спазване на изискването на ал. 3.

(5) Алинея 1, т. 2 не се прилага, когато:

1. размерът на авансовия данък се определя и удържа от платеца на дохода;

2. лицето има доходи от трудови правоотношения и е избрало да прилага ал. 1, т. 1;

3. другият родител, съответно другият приемен родител, близък или роднина, ползва авансово намалението за съответната данъчна година;

4. лицето прилага чл. 43, ал. 8.

(6) Годишният размер на данъчното облекчение по чл. 22в и/или чл. 22г в случаите по ал. 1, т. 2 се ползва с подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50.

(7) Когато в нарушение на условията по ал. 2, т. 2 и 3 или по ал. 5, т. 3 данъчното облекчение по чл. 22в и/или чл. 22г е ползвано авансово чрез повече от един работодател и/или от повече от едно лице, всяко от лицата, ползвали авансово облекченията, дължи частта от данъка, съответстваща на размера на ползваното облекчение.“

§ 5. Създава се чл. 22ж:

„Данъчно облекчение за детско развитие

Чл. 22ж. (1) Местните физически лица и чуждестранните физически лица, установени за данъчни цели в държава – членка на Европейския съюз, или в друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, ползват данъчно облекчение за детско развитие за извършени разходи за стоки и услуги за здравни, образователни и спортни дейности, като приспадат от сумата от годишните данъчни основи по чл. 17:

1. 2 000 евро – при едно ненавършило пълнолетие дете;

2. 4 000 евро – при две ненавършили пълнолетие деца;

3. 6 000 евро– при три и повече ненавършили пълнолетие деца.

(2) Данъчното облекчение се ползва, когато едновременно са налице следните условия:

1. към 31 декември на данъчната година детето, в полза на което са извършени разходите, е местно лице на държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;

2. детето, в полза на което са извършени разходите, не е навършило пълнолетие;

3. към 31 декември на данъчната година детето, в полза на което са извършени разходите, не е настанено в социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа на пълна държавна издръжка;

4. данъчно задълженото лице използва данъчното облекчение за детско развитие, а именно за закупени и платени, през годината, за която се ползва облекчението, стоки и услуги за здравни, образователни и спортни дейности на детето, за което се ползва облекчението, в размерите по ал. 1;

5. стоките са закупени или услугите са извършени от местни лица на държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;

6. данъчно задълженото лице притежава документ за закупената стока или извършената услуга в полза на детето, съдържащ реквизитите по чл. 6, ал. 1 от Закона за счетоводството, придружен от документ за плащането му (фискален бон, разписка, банков или друг документ), които следва да се съхраняват от лицето за срока, определен по реда на чл. 38, ал. 1, т. 3 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;

7. данъчно задълженото лице и лицето, от което е закупена стоката или от което е извършена услугата, не са свързани лица.

(3) Данъчното облекчение се ползва от лице по ал. 1, което към 31 декември на данъчната година е:

1. родител, който не е лишен от родителски права, и при условие че:

а) детето не е настанено извън семейството, и

б) не е учредено попечителство или настойничество, или

2. настойник или попечител – в случаите на настойничество или попечителство, или

3. член на семействата на роднини или близки – в случаите, когато детето е настанено за срок не по-кратък от 6 месеца при роднини или близки по смисъла на Закона за закрила на детето, или

4. приемен родител – в случаите на дългосрочно настаняване на детето за отглеждане в приемно семейство по смисъла на Закона за закрила на детето.

(4) Данъчното облекчение се ползва до размера на сумата от годишните данъчни основи по чл. 17 и при условие че другият родител, съответно другият приемен родител, близък или роднина, няма да ползва намалението за съответната данъчна година. Когато размерът на данъчното облекчение е по-висок от сумата на годишните данъчни основи по чл. 17, разликата може да се ползва от другия родител, съответно от другия приемен родител, близък или роднина, чрез подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50.

(5) Данъчното облекчение може да се ползва и чрез приспадане от сумата от годишните данъчни основи по чл. 17 на следните лица, когато за тях са налице условията по ал. 1 – 3:

1. родител, на когото не е предоставено упражняването на родителските права в случаите на развод, при условие че другият родител няма да ползва данъчното облекчение за съответната данъчна година; когато другият родител не е ползвал данъчното облекчение в пълен размер, разликата може да се ползва по реда на ал. 4;

2. родител, на когото не е предоставено упражняването на родителските права в случаите, в които не е налице сключен брак между родителите, при условие че другият родител няма да ползва данъчното облекчение за съответната данъчна година; когато другият родител не е ползвал данъчното облекчение в пълен размер, разликата може да се ползва по реда на ал. 4;

3. лице по ал. 1, което е починало през данъчната година и при условие че другият родител, съответно другият приемен родител, близък или роднина, няма да ползва данъчното облекчение за съответната данъчна година; в този случай облекчението се ползва чрез подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50, ал. 9 за доходите на починалото лице, като условията по ал. 3 се прилагат към датата на смъртта.

(6) Данъчното облекчение се ползва включително за годината, в която детето е родено, навършило е пълнолетие или е починало. Когато детето е починало, условията по ал. 2, т. 1 и 3 се прилагат към датата на смъртта.

(7) Обстоятелствата и условията по ал. 1 – 6 се декларират с декларация по образец.

(8) Когато в нарушение на условието:

1. по ал. 4 пълният размер на данъчното облекчение е ползван от повече от едно лице, всяко от лицата по ал. 3 дължи частта от данъка, съответстваща на размера на ползваното облекчение;

2. по ал. 5, т. 1 пълният размер на данъчното облекчение е ползван от родител, на когото не е предоставено упражняването на родителските права в случаите на развод, то този родител дължи частта от данъка, съответстваща на размера на ползваното облекчение;

3. по ал. 5, т. 2 пълният размер на данъчното облекчение е ползван от родител, на когото не е предоставено упражняването на родителските права в случаите, в които не е налице сключен брак между родителите, то този родител дължи частта от данъка, съответстваща на размера на ползваното облекчение.

(10) Възстановената сума въз основа на данъчното облекчение не подлежи на принудително изпълнение.

§ 6. В чл. 23 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 10:

„10. декларация по чл. 22ж, ал. 7 – за данъчното облекчение по чл. 22ж; когато данъчното облекчение се ползва от чуждестранно физическо лице – местно на държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, към декларацията по чл. 22ж, ал. 7 се прилагат и копия на официални документи, доказващи наличието на условията за ползване на данъчното облекчение по чл. 22ж, както и техният превод на български език, извършен от заклет преводач;“;

2. В ал. 3 думите „и 9“ се заменят с „9 и 10“, а думите „и 22г“ се заменят „22г и 22ж“.

§ 7. В чл. 28, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 5 думите „2000 лв.“ се заменят с „10 000 евро“;

2. Създава се т. 6:

„6. разликата между допустимия размер на данъчното облекчение по чл. 22ж и размера на ползваното облекчение от сумата от годишните данъчни основи.“

§ 8. В чл. 49 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 т. 2 думите „и 22г“ се заменят с „22г и 22ж.“;

2. В ал. 4 се създава т. 7а:

„7а. декларация по чл. 22ж, ал. 7, включително приложенията към нея – за данъчното облекчение по чл. 22ж;“.

§ 9. В чл. 55 се създават се ал. 5-7:

„(5) При преобразуване на предприятие, включително и при преобразуване по силата на закон, декларацията се подава от новоучредените или приемащи дружества/лица както и от правоприемника по силата на закона, в срока по чл. 56, ал. 1. При преобразуване чрез разделяне декларацията се подава от едно от новоучредените или приемащите дружества или от един от правоприемниците по силата на закона.

(6) Когато датата на преобразуване е преди изтичането на срока за подаване на данъчната декларация за данъчния период преди преобразуването и същата не е подадена, тя се подава от лицата по ал. 5 в срока по чл. 56, ал. 1.

(7) При заличаване/прекратяване на предприятие декларацията се предоставя в сроковете и по реда за подаване на данъчната декларация по чл. 162 от Закона за корпоративното подоходно облагане.“

§ 10. В чл. 64 ал. 1 думите „и чл. 22г, ал. 7“ се заменят с „чл. 22г, ал. 7 и чл. 22ж, ал. 7“.

§ 11. В чл. 73, ал. 2 се изменя така:

„(2) При преобразуване на предприятие, включително и при преобразуване по силата на закон, справката се подава от новоучредените или приемащи дружества/лица

както и от правоприемника по силата на закона в срока по ал. 4, включително и когато преобразуването е преди изтичането на срока за подаване на справката за годината преди преобразуването, и такава не е подадена. При преобразуване чрез разделяне справката се подава от едно от новоучредените или приемащите дружества или от един от правоприемниците по силата на закон.“

§ 12. В чл. 73а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 в изречение второ думите „обнародва в „Държавен вестник““ се заменят с „публикува на интернет страницата на Националната агенция за приходите“;

2. В ал. 3 в изречение второ думите „обнародва в „Държавен вестник““ се заменят с „публикува на интернет страницата на Националната агенция за приходите“;

3. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Работодателите предоставят на Националната агенция за приходите информация за целите на автоматичния обмен за доходите по трудови правоотношения, изплатени в полза на физически лица, местни на друга държава - членка на Европейския съюз, която се предоставя в срока и по реда за предоставяне на информацията по чл. 73.“;

4. В ал. 6 изречение първо се заличава;

5. Създават се ал. 8 и 9:

„(8) При преобразуване на предприятие, включително и при преобразуване по силата на закон, информацията се подава от новоучредените или приемащи дружества/лица както и от правоприемника по силата на закона, в срока по ал. 1. При преобразуване чрез разделяне декларацията се подава от едно от новоучредените или приемащите дружества или от един от правоприемниците по силата на закон.

(9) Когато датата на преобразуване е преди изтичането на срока за подаване на информацията за годината преди преобразуването и същата не е подадена, тя се подава от лицата по ал. 8 в срока по ал. 1.“

§ 13. В чл. 80 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „500 лв.“ се заменят с „500 евро“;

2. В ал. 2 думите „1000 лв.“ се заменят с „1 000 евро“;

3. В ал. 3 думите „1000 лв.“ се заменят с „1 000 евро“ и думите „2000 лв.“ се заменят с „2 000 евро“.

§ 14. В чл. 80б се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „500 лв.“ се заменят с „500 евро“;

2. В ал. 3 думите „1000 лв.“ се заменят с „1 000 евро“.

§ 15. В чл. 81 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „1000 лв.“ се заменят с „1 000 евро“;

2. В ал. 2 думите „2000 лв.“ се заменят с „2 000 евро“.

§ 16. В чл. 81а се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „250 лв.“ се заменят със „250 евро“;

2. В ал. 2 думите „500 лв.“ се заменят с „500 евро“.

§ 17. В чл. 82 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „250 лв.“ се заменят със „250 евро“;

2. В ал. 3 думите „500 лв.“ се заменят с „500 евро“.

§ 18. В чл. 83 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „500 лв.“ се заменят със „500 евро“;
2. В ал. 2 думите „1000 лв.“ се заменят с „1 000 евро“.

§ 19. В чл. 84 се правят следните изменения:
1. В ал. 1 думите „500 лв.“ се заменят с „500 евро“;
2. В ал. 2 думите „1000 лв.“ се заменят с „1 000 евро“.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 20. Законът влиза в сила от 1 януари 2027 г.